

ראי העצום שניתן לו — ולא רק בישראל. כיום מגיע מספר המכתבים הנשלחים לכתובת האוניה לעשרה ביום בממוצע. תרומות כמעט שאינן מגיעות. שיעור ההאונה ירד בצורה ניכרת. אינו מדאג עוד את מגישי התוכניות בתחנות האחרות בישראל, שבשעתו כבר תלשו את שעות ראשיהם מייאוש על שאין מאזינים להם. איך קרה כל זה בתקופה כה קצרה?

לא לנקוט עמדה!

ה אכזבה הראשונה שגרם אייבי היתה אכזבה רעיונית.

הוא אומנם קרא לספינתו שפונת השלום ולהחנות תחנת השלום, אולם תוך זמן קצר הסתבר, שמלבד פספוסים רגשיים על אהבה ואהווה ורעות, אין מאחורי התחנה שום מדיניות, שום השקפת עולם, שום תוכנית.

אייבי פשוט לא לחם למען עניין השלום. הוא רצה לחיפוש נייטראלי, בין מחנה השלום לבין אייבי השלום, לתת לשני הצדדים הזדמנות שווה להתבטא מעל משדרי הספינה, אך לא לנקוט כל עמדה. הוא לא לחם באייבי השלום ולא תמך במחנה השלום.

ייתכן והוא נגרר לכך מתוך חשש, שאם יעשה משהו שירגיז את ממשלת ישראל, לא תהסס זו ותשתיק מיד את תחנת השידור שלו. אייבי סחד להרגיז אנשים. הוא רצה להיות בסדר עם כולם. כתוצאה מכך נשאר קרח מכאן ומכאן. במקום להפוך את תחנת הרדיו שלו למכשיר תעמולה אדיר שיכשיר לבבות במרחב למען עניין

החוק. הם אפילו פטרו את הישראלים שיצאו לאוניה ממסונסיעות, למרות שעל פי החוק היו יכולים לגבות מס זה. משום שהספינה עוגנת מחוץ למים הטריטוריאליים של ישראל, והנסיעה אליה נחשבת כנסיעה לחו"ל.

התמיכה הרצינית ביותר לה זכה אייבי מצד השלטונות, היתה ההסכמה שבשתיקה לשידורי הפירסומת שלו. כאשר התבדו התקוות לקיים את התחנה מתרומות של מאזינים, החליט אייבי לממן את עצמו משידורי פירסומת. לו רצו הנוגעים בדבר למנוע זאת ממנו — היו יכולים לעשות זאת בקלות. שירותי הפירסומת בשידור יכלו להפעיל לחץ על המפרסמים; שלטורנות מס' ההכנסה יכלו שלא להכיר בהוצאה כפטורה ממס וניתן היה להערים עוד קשיים כהנה וכהנה. אולם הכל העדיפו שלא להפריע. בין אם מתוך אהדה אישית לאייבי, בין אם מתוך אמונה כי העניין כולו לא יחזיק מעמד ואין צורך לרצות את מי שמצפה לו מוות טבעי. ייתכן גם שהיחס יוצא-הדופן ממנו נהנה אייבי נבע מחששם של השלטונות מפני

„הערבי“ זכי קלדרון, שהיה הקריין הערבי הראשון של התחנה, הוצג תחילה כערבי מ"מוצא מצרי, המתגורר בצרפת. לבסוף הסתבר כי הוא יהודי שהתגורר באלכסנדריה, והערבית השגורה בפיו קלושה למדי.

הנומש מהנדס השידור ההולנדי ד"ר ביל דאנס, שהפעיל את משדרי תחנת השלום. ביל הוא אח-רון הנוטשים את האוניה. הוא מחפש עתה עבודה בארץ, הודיע לאייבי כי ינטוש את האוניה בעוד שבועיים. בעדיו לא ניתן להפעיל את משדרי ספינת השלום.

דעת-הקהל. כי תחנת קול השלום, זכתה בשבועות הראשונים לשידוריה לשיעור האונה כה גבוה ולאחריה כה מקיפה. עד שהיה חשש להתקוממות המונים, אם יעשו השילטונות משהו נגד התחנה. תוך זמן קצר הצליח אייבי לעורר פוטנציאל רדום, להקיף המונים בהתלהבות. אלפי מכתבים החלו זורמים אל האוניה. ילדים שלחו אליו כתרומות את דמי הכיס שהעניקו להם הוריהם. במגביות פסוונטאיות נאספו רבבות לירות תרומות לאוניה. מאות הביעו את נכונותם להתנדב ולסייע למבצעי האוניה.

מכל זה לא נותר כלום. תוך שלושה חודשים הצליח אייבי לבוזז את כל האש-

מקדיח התבשיל אייבי נתן במיטבח ספינת השלום שלו. במרוצת הפעלתה של ספינת השלום, שימש אייבי בכל תפקיד על גבי האוניה, התערב במעשיהם של כל בעלי התפקידים האחרים. לאחרונה אף החל להניח בעצמו תקליטים כדיסקיג'וקי. אנשי הצוות ראו בכך נסיון לדחוק את רגליהם.

שניתן לו לדבר אל מיקרוסופן פתוח כאוות נפשו, ללא כל הגבלות. הצרה היתה רק שלאייבי לא היה מה להגיד. המשא היה כבד על כתפיו. הוא לא יכול היה להרימו בעצמו, ולא רצה לתת לאחרים, שהתנדבו לסייע לו, להתחלק עימו בהרמת המשא. תוך זמן קצר רב והסתכסך עם כל ידידיו האישיים הוותיקים. זו כמעט עובדה: כל מי שניסה לעזור לאייבי, לגייס למענו כספים, או לסייע לו בשידורים, הסתכסך עימו, ואינו מדבר עימו יותר. הרשימה כוללת את בעלת הגלריה עמליה ארבל, שאירגנה מכירה פומבית בה נאסף סכום של 70 אלף ל"י עבור אייבי; את מרקו תורג'מן, שאירגן עבורו מופע אומנים בהיכל-התרבות; ואת דן בן-אמוץ, שקריין מעל גבי האוניה, והיה הכרוז במכירה הפומבית של התמונות, ועוד רבים אחרים. היחיד שעוד שומר אמונים לאייבי הוא הצייר משה גת, שהפך לאיש אמונו וסודו.

הפרישה הגדולה

אך לא רק עם חברים וידידים הסתכסך אייבי. גרוע מזה: הוא החל לריב עם אנשי הצוות של האוניה. לא היה זה צוות רגיל. מי שהתנדב (המשך בעמוד 18)

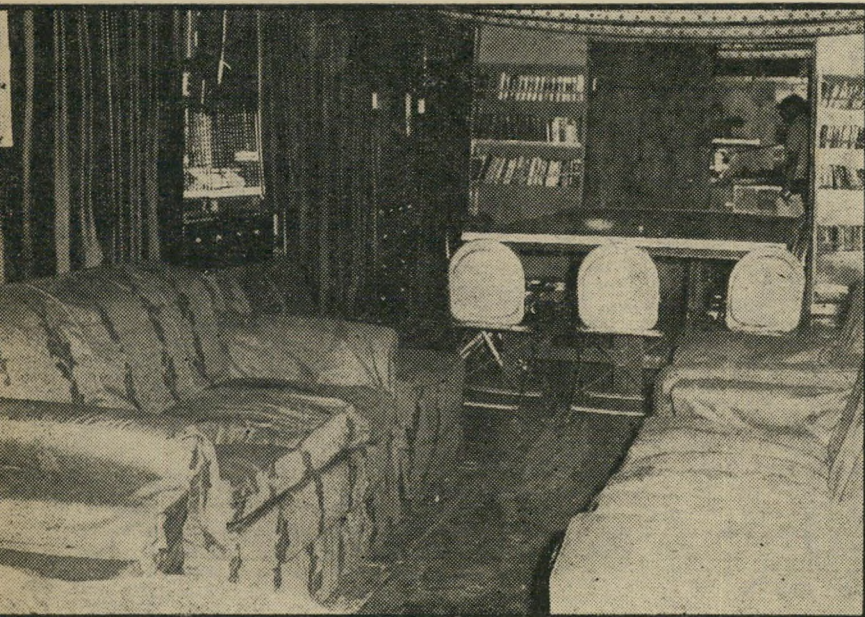

הסיוע הסופר דן בן-אמוץ והפירסומאי דוד אדמון על סיפון אניית השלום. בן-אמוץ התנדב תחילה לסייע לאייבי בגיוס כספים ובשידורים, עד שהסתכסך עימו על רקע אישי. אדמון נטל על עצמו את גיוס הפירסומת שלא עלתה יפה.

השלום. הוא הסתגר מאחורי הגדרות כמו „דיאלוגים“ או „ויכוחים“, לא נתן למעשה לקול השלום להישמע מעל גבי תחנתו, אלא בנוסאים מופשטים ומעורפלים שאינם נוגעים לסיכסוך המזרח תיכוני.

תוך זמן קצר הסתבר שהעניין אינו רציני, שתחנת השלום של אייבי נתן נותנת אפשרות אפילו לחסידי ארץ-ישראל-השלימה, לאנשי הרב כתנא ולתומכי הסיי פוח להזדהות עימה, ולהתפאר בכך כאילו גם הם תומכים ב„שלום“. זו היתה סתימת הגולל האידיאולוגית על האוניה. המישור השני שהעלה את ספינת השלום על שירטון היה מישור היהסם האישיים. אייבי נתן, איש הרעים, פתוח הלב, החבי רותי והמארח לדוגמא, פשוט הצליח תוך תקופה קצרה לקלקל את כל היחסים שהיו לו עם חבריו, ידידיו ואלה שרצו לסייע לו במפעלו ולעזור לו.

אפשר היה להבין מה גרם לכך. במשך שש שנים תמימות לחם אייבי כדי להשיט את האוניה לארץ ולהתחיל בשידורים. הוא עשה זאת לבדו, מבלי שאיש יעזור לו. מבלי שאיש יאמין כי יצליח להגשים את חלומו. כאשר התגשם החלום, רצה אייבי — ובצדק — לשמור אותו לעצמו. הוא לא רצה שאחרים יתחלקו עימו בהציחתו. משום כך חשש מפני כל עזרה, אפילו הוצעה לו בתום לב. דחה אותה או חשד במניעים המסתתרים מאחוריה. תוך זמן קצר השתכר בשיכרון של אדם

אולם הועידות שבבטן אוניית השלום, מרוהט בכורסאות מרופדות, נועד להפגיש יהודים וערבים ממדינות ערב לדיוני שלום. אבל מלבד מיפגש של נערים יהודים וערבים ממזרח ירושלים, נותר האולם ריק אחרי חודשיים של שידורים הפכה קול השלום לתחנה המשדרת מנגינות פופ בעיקר.